

Ordning for hovedgudstjeneste

Lokal grunnordning for Klæbu menighet

Vedtas i Klæbu menighetsråd 27.05.2021?

Ordning for hovedgudstjeneste
Justert lokal grunnordning for Klæbu menighet, bygd på vedtatte/gjeldende
grunnordning for 2012/2014

Vedtas i Klæbu menighetsråd 27.05.2021?

Bestemmelser for fastsetting av Lokal grunnordning finnes i Alminnelige bestemmelser for Ordning for hovedgudstjenesten punkt C (pkt. 51-67) side 128 - 132

Menighetsrådet vil foreta en evaluering av den justerte lokale grunnordningen våren 2023.

A Hovedgudstjenestens struktur

Menighetsrådet har vedtatt følgende typer hovedgudstjeneste:
(side 10-11 i «Gudstjeneste med veiledninger»):

1. Høymesse – gudstjenesten i fullstendig form
2. Forenklet gudstjeneste
3. Gudstjeneste for store og små / familiegudstjeneste
4. Prekengudstjeneste uten dåp og nattverd

I Alminnelige bestemmelser for ordning for hovedgudstjenesten punkt 59 står det hvilke elementer som skal være med i alle hovedgudstjenester.

B Liturgisk musikk - Kyrie – Gloria – Sanctus – Agnus Dei

Menighetsrådet har gjort følgende vedtak:

- **Normalt brukes allmenn serie 1**
- **Allmenn serie 2 kan brukes på kveldsgudstjenester og gudstjenester spesielt tilrettelagt for barn og unge. Fortrinnsvis på gudstjenester med forsangere og orkester. Ellers brukes allmenn serie 1.**
- **Serie for festtidene kan brukes på høytidsdager**
- **I fastetiden kan deler av fasteserien brukes. Fortrinnsvis Sanctus.**

C Menighetsrådets beslutninger del C punkt 64

Menighetsrådet har gjort følgende vedtak:

1. Utforming av gudstjenestens forberedelsedel

Prosesjoner se del G

- Ledd 1 Forberedelse:

Normalt med informasjon om dagens gudstjeneste, stillhet og tre klokkeslag. Under informasjonen tas det fulle navnet på dåpsbarna med.

2. Samlingsbønner (MR skal ta stilling til hvilke samlingsbønner som skal benyttes til hvilke typer gudstjenester)

Til høymesse og gudstjeneste brukes normalt samlingsbønn nr. **1, 2, 3 eller 4**, til familiegudstjeneste brukes normalt samlingsbønn **5 eller 7**. Hvilken bønn som benyttes i den enkelte gudstjeneste bestemmes av liturg.

3. Syndsbekjennelse. (Ta stilling til plassering. Som ledd 5 eller 17 og alternativ)

Syndsbekjennelsen plasseres som ledd 5.

Syndsbekjennelse **C** brukes normalt i alle hovedgudstjenester, med innledningsordet: «La oss bøye oss for Gud og be om tilgivelse» og løftesord. Syndsbekjennelsen introduseres normalt med «La oss bøye oss for Gud og be om tilgivelse». Til enkelte gudstjenester kan det brukes andre syndsbekjennelser.

4. Dagens bønn. (Ta stilling til om dagens bønn normalt brukes eller ikke)

Dagens bønn brukes normalt på høytidsdager og ellers ved spesielle anledninger.

5. Antall tekstlesninger i forskjellige typer hovedgudstjenester

Vi viser til del A *Hovedgudstjenestens struktur*, hvor menighetsrådet har vedtatt ulike typer hovedgudstjenester med veiledning til antall tekstlesninger side 10-11 i «Gudstjeneste med veiledninger»

6. Halleluja-omkved. (valg av melodi på halleluja-omkvedet (977.1-7, mm)

Her brukes normalt Halleluja-omkved N13: 977.6. Noen ganger kan det brukes et salmevers med hallelujaomkved. Som respons kan Hallelujaverset 977.6 eller et annet salmevers brukes.

7. Trosbekjennelsen. (Bestemme bruk av den apostoliske og/eller den nikenske trosbekjennelsen, samt liturgisk musikk til trosbekjennelsene)

På høytidsdager, når det ikke er dåp, brukes fortrinnsvis Den nikenske trosbekjennelse, lest eller eventuelt sunget (979.1) Liturg bestemmer når Den apostoliske trosbekjennelsen og Den nikenske trosbekjennelsen skal brukes på andre gudstjenester hvor det ikke er dåp. Det er ønskelig at Den nikenske trosbekjennelsen brukes regelmessig, og at det kan veksles mellom å leses og synges.

8. Kunngjøringer (om det skal være kunngjøringer i gudstjenesten – i begynnelsen av forbønnsdelen eller et annet sted)

Kunngjøringer om neste gudstjeneste og det som ellers skjer framover i uka tas **med som hovedregel i ledd 16** (før forbønnen), men noen ganger kan det tas med før siste salme eller etter postludiet, eventuelt deles ut skriftlig.

9. Vitnesbyrd, hilsener og forbønnsønsker (hvor disse skal plasseres i gudstjenesten)

Plassering av hilsener, vitnesbyrd og forbønnsønsker avtales med forrettende prest før eller underveis i gudstjenesten.

10. Forbønn og menighetssvar. (Ta stilling til hvilke forbønnsmodeller menighetssvar man normalt bruker og variasjoner i kirkeåret. F.eks. litani i fastetida).

Som menighetssvar brukes normalt nr. 4 «Herre, vår Gud, hør oss når vi ber.»

Litaniet (980.1) brukes normalt i fastetiden. For øvrig kan lokalt utformede bønner gjerne brukes, både etter ulike temaområder og som redigerte utgaver av de formulerte bønnene. Liturg får hovedansvaret for å velge forbønn som passer til den enkelte gudstjeneste.

11. Minning (Om ordningen med å minnes de døde og be for de sørgende i etterkant av forbønnen skal benyttes)

Vi minnes de døde rett etter forbønnen. Liturgen leser navnene på de som det er holdt gravferd for siden sist menigheten var samlet til gudstjeneste. (En av bibeltekstene eller salmevers leses.)

12. Menighetens takkoffer. (plassering og måter å samle inn takkofferet på. Valg av offerformål - Kl paragraf 9 tredje ledd) Ta stilling til om menigheten skal delta på siste setning i bønn etter takkoffer/forberedelse til måltidet.)

Som hovedregel samles takkofferet inn under ledd 19, med gang rundt alteret eller ved vipps, men med mulighet for å ha det ved utgangen. Unntaksvis kan ofringen tas opp under salmen før nattverden.

Liturgen leser hele bønnen for takkofferet.

Menighetsrådet bestemmer offerformål for et halvt år om gangen.

Nattverd

13. Dekking av bordet. (Ta evt. stilling til frembæring og dekking av bordet.)

Brød og vin står normalt på alteret ved gudstjenestens begynnelse. Liturgen legger brød på disken under salmen før nattverden. Ved noen av gudstjenestene som har inngangsprosesjon kan brød og vin bæres i prosesjonen og settes på alteret.

14. Fadervår. (Ta stilling til hvilken oversettelse som benyttes. Normalt leses eller synges.)

Oversettelsen (Vår Far) av 2011, leses ved dåpen og kan synges ved nattverden.

15. Fredshilsen. (Ta stilling til om menigheten hilser hverandre med håndtrykk etter Fredshilsen.)

Utvidet fredshilsen utelates.

16. Utdeling. (Ta stilling til utdelingsform, type brød, vin og hvilke utdelingsord som benyttes.)

– Vin og brød:

Det brukes normalt alkoholfri/avalkoholisert rød kirkevin og glutenfrie oblater. Ved særlige anledninger kan lokalt bakt brød (glutenfritt og gjæret nattverdsbrød) benyttes.

– Utdelingsmåte.

Dette avgjøres av liturgen fra gang til gang. Det kan skje knelende ved alteret (en gruppe om gangen), men like gjerne og like ofte stående et annet sted i kirkerommet. Da kan intinksjon eller særkalker benyttes. Ved særskilte store gudstjenester bør begge former benyttes.

– Utdelingsord.

Som hovedregel benyttes «Kristi kropp, gitt for deg». «Kristi blod, gitt for deg.»

17. Etter utdeling. (Ta stilling om liturg ber hele tilsigelsen, eller Alle leser høyt nest siste setning.)

Liturgen sier hele tilsigelsen.

18. Måltidets avslutning. (Ta stilling til om liturg leser takkebønnen alene, eller Alle leser høyt siste setning der det åpner for dette.)

Liturgen ber takkebønnen alene.

19. Velsignelsen (valg av serie)

Normalt brukes Lovsang BENEICAMUS 1

D Samisk språkføring

Menighetsrådet har gjort følgende vedtak:

Som hovedregel fremfører liturgen pkt. 3 Hilsen og pkt. 25 Velsignelse både på sør-samisk og norsk i alle hovedgudstjenester. Normalt brukes hilsenen «Aarmoe jïh raeffie Jupmielistie.....»

E Menighetsrådets beslutninger angående dåp - del C punkt 64 og 66

Menighetsrådet har gjort følgende vedtak:

- Dåpsfamiliens eller andre medliturgers medvirkning under dåpen:
Det bør legges stor vekt på medvirkning under dåpen. Det er ønskelig med medvirkning ved blant annet: innbæring av dåpsvannet, dåpstekstene, mottagelse av dåpslyset/tenne lys for barnet etter dåpen. Det kan brukes medliturg(er) fra dåpsfølget til å be takkebønnen for barnet.
- Bruk av dåpslys:
Dåpslyset tennes av kirketjener eller medliturg fra et av alterlysene og overrekkes til en representant fra hvert dåpsfølge, etter at barnet er døpt og presentert. Lyset settes på et bord ved døpefonten. Foreldrene tar med dåpslyset hjem.
  - Herrens bønn (Vår Far) leses normalt ikke ved dåpen når det er nattverd i gudstjenesten. Herrens bønn synges på noen gudstjenester.
- Under informasjonen (ledd 1) tas det fulle navnet på dåpsbarna med.
- Det skal som hovedregel åpnes for å feire dåp i de fleste hovedgudstjenester. Hvilke gudstjenester det skal feires dåp, avgjøres forøvrig i sokneprestens forslag til halvårsplaner i samarbeid med stab og menighetsråd.
  - Det skal som hovedregel være Max 4 dåp per gudstjeneste. Ved spesielle anledninger kan det være inntil 6 dåp på en gudstjeneste. Soknepresten, i samråd med menighetsforvalter, avgjør antall dåpsbarn/dåpskandidater når det er behov for flere enn 4 dåp i en gudstjeneste.
- Dåp i egen gudstjeneste

Det kan være behov for egne dåpsgudstjenester ved dåp av eldre barn, konfirmanter og voksne og eventuelt andre pastorale grunner.

Det kan settes opp egne dåpsgudstjenester ved behov.

F Menighetsrådets beslutninger del C punkt 65

Menighetsrådet har gjort følgende vedtak:

Retningslinjer for hovedgudstjenester i årsplanen etter biskopens forordninger

Høymessen er menighetens hovedgudstjeneste i fullstendig form med nattverd. Som hovedregel feires nattverd i hovedgudstjenesten. Soknepresten bestemmer i samråd med menighetsrådet hvilke hovedgudstjenester som skal holdes i en forkortet form, dvs. som familiegudstjeneste/familiemesse eller som (forkortet) gudstjeneste, med eller uten nattverd (se punkt A). Normalt brukes *forenklet gudstjeneste* i gudstjenester med både dåp og nattverd.

Menigheten feirer normalt to gudstjenester i året sammen med Betel menighetscenter (en i kirken og en på menighetscenteret), en gudstjeneste på Salem bedehus, Lysklett grendehus, Gjenvollhytta, friluftsgudstjenester ved Teigen og Beitelagets rasteplass i Nordmarka, gudstjeneste på IMI-Stølen i forbindelse med konfirmantleir. Seks til ti familiegudstjenester-/messer.

Familiegudstjenester med utdeling av 4-årsbok, som hovedregel 2 ganger i året. For øvrig kan andre trosopplæringstiltak knyttes til menighetens hovedgudstjeneste.

Menighetens planer for diakoni, misjon, kirkemusikk osv i gudstjenestelivet tas med i kunngjøringer og under forbønnen, og integreres ellers i gudstjenestene der det er naturlig.

G Menighetsrådets beslutninger del C punkt 67

Menighetsrådet har gjort følgende vedtak:

1. Bruk av medlitter og andre medvirkende:

Medlitter leses som hovedregel samlingsbønnen og de to første tekstlesningene. Det overlates til liturgen å bestemme medvirkning for hver enkelt gudstjeneste.

Menighetsrådet vil legge stor vekt på medvirkning fra dåpsfamiliene ved dåp.

Menigheten har også forsangere som vil delta på noen gudstjenester. Det vil også være et fokus på medvirkning fra deltakere i de forskjellige trosopplæringstiltakene som munnar ut i en gudstjeneste, og når gudstjenesten har inngått et samarbeid med andre lag og organisasjoner.

2. Bruken av kirkerommet før, under og etter gudstjenesten

Altertjenesten foregår *ad orientem*. All øving og andre forberedelser til gudstjenesten, bør være ferdig senest 10 minutter før gudstjenestens start.

Det er vanlig med kirkekaffe i kirken etter gudstjenestene, derfor er det sjelden anledning til stillhet etter gudstjenesten. Det legges til rette for muligheten for stillhet etter enkelte gudstjenester.

3. Eventuelt bruk av liturgiske klær for ikke-vigslede medliturger.

Som hovedregel sivilt antrekk

4. Retningslinjer for privat fotografering og lyd- og bildeopptak under gudstjenester.

Det åpnes for privat fotografering og lyd- og bildeopptak under gudstjenesten, men nøkternt og diskre. Kun til privat bruk så fremt det ikke er avtalt annet med liturg og organist.

5. Bruk av prosesjoner (Inngang. Evangelieprosesjon. Utgang)

Kan brukes når det er naturlig. Alltid inngangsprosesjon ved dåp i hovedgudstjenesten. Evangelieprosesjon brukes som hovedregel på familiegudstjenester. Det brukes normalt prosesjonskors ved inngang- og utgangsprosesjoner. Det kan brukes to prosesjonslys ved evangelieprosesjon.

- Universell utforming:

Ha rullestolskinner lett tilgjengelig i kirken, som legges i kortrappen ved behov. Tilgang til teleslynge. Noen agendaer med stor skrift.

